

Afslutning

Sammenfattende kan man sige, at Roskilde Klosters historie og økonomiske udvikling er formet af tre hovedelementer:

- Godt 320 år med kun én institutionel ejer
- Placeringen midt i en købstad
- En samfundsudvikling, der har givet kvinder udstrakt grad af ligestilling og muligheder for selvforsørgelse.

Som gods betragtet er Roskilde Kloster i mange henseender atypisk. Såvel dets bøndergods som dets hovedmark var af beskeden størrelse, og man gjorde ikke, eller man ønskede ikke at gøre noget nævneværdigt for at udnytte de muligheder, der lå i hoveritidens gratis arbejdskraft. Dette kan skyldes et anderledes menneskesyn eller det forhold, at godsets og dermed klosterets økonomi ikke var 100% baseret på indtægten fra jordbruget; man havde jo en stående kapital, dels hidrørende fra stifterinderne, dels fra løbende indskud ved indskrivning af konventualinder. Dette har givet reddet klosteret i svære krisetider f.eks. under kvægpesten og statsbankerotten som beskrevet i denne bog. Havde godset være drevet ud fra rent landbrugsmæssige normer og økonomiske interesser, havde vi formentlig set en løbende ændring af ejerforholdet, som på andre tilsvarende godser. Denne manglende udvikling i godsdriften har også bevirket, at forholdene for fæsterne har været stabile over en meget lang periode.

Placeringen midt i Roskilde har både været en fordel og en ulempe. Ulempen har bl.a. været et stigende pres om at skulle leve op til bygningskravene i bymæssig bebyggelse. Beliggenheden har desuden været en stærkt begrænsende faktor på godsets muligheder for at ekspandere og udvide hovedgårdsjorden inden for en hensigtsmæssig afstand syd for avlsgården.

Fordelen har været, at man altid havde en køber, der var parat og villig til at købe jord til byudvikling, og dermed formentlig til en pris, der var højere end for landbrugsjord. Omvendt har byens udvikling nok også presset klosteret til salg af jord på tidspunkter, hvor det økonomiske udbytte for klosteret ikke har været optimalt.

Den generelle samfundsudvikling med indførelse af kvinders stemmeret i 1915, og den gradvise ligestilling og accept af kvinders ret og lyst til at tage en uddannelse og deltage på lige fod med mænd i livets og samfundets for-

skellige aspekter, har på afgørende vis ændret forudsætningerne. Bl.a. har den bevirket, at adelen og de øvrige adgangsgivende rangklasser ikke længere havde et behov for på denne måde at sikre deres ugifte døtre en tryk og værdig tilværelse. De adelige jomfruklostre i Odense og Roskilde er derfor blevet slået sammen i den fælles stiftelse *Roskilde Kloster, Den Skeel-Juel-Brahe'ske Stiftelse*, men selv en fusion af de to klostre har ikke kunnet afbøde effekterne af samfundsudviklingen. I skrivende stund er der kun fire konventualinder på indskrivningslisten, og ingen af dem bor på klosteret.

Det er derfor nu muligt for personer fra alle samfundslag at søge en bolig i denne hæderkronede institution, der emmer af tradition og historie. Det skal dog bemærkes, at klosteret kun råder over ni lejligheder, og at beboerne aldrig flytter frivilligt, så udsigten til at opnå en bolig i klosteret er forsvindende lille. Samtidig engagerer klosteret sig i stigende grad i byens blomstrende kulturliv. Man er sig sin rolle så bevidst, at der ved en fundatsændring i 2012 blev tilføjet stiftelsen endnu et formål "*at bevare klosterets kulturarv og at formidle den til offentligheden med nødvendig respekt for kulturværdierne og klosterets beboere*". Dette sker som en vigtig brik i en kulturel akse fra Roskilde Domkirke via Byens Hus, Palæfløjen, Roskilde Museum, Kreativt Hus for Børn og Roskilde Kloster til Biblioteket og Sortebrødre Plads – det såkaldte Kulturstrøg.

Her, hvor fortiden udfordrer nutiden, har Roskilde Kloster fundet sin naturlige plads.